

XXXV 134

1837/137
HET JUICHEND FRIESLAND,

OFTE

KORT VERHAAL

VAN DE BLYDE INKOMST

VAN. DEN. ALDERDOORLUCHTIGSTEN. VORST. EN. HEERE.

WILLELM. CAREL.
HENDRIK. FRISO.

PRINCE. VAN. ORANGE. EN. NASSAU. STADHOUDER. CAPITAIN.
EN. ADMIRAAL. GENERAAL. VAN. GELDERLAND. EN. HET.
GRAAFSCHAP. ZUTPHEN, ERFSTADHOUDER EN CA-
PITAIN. GENERAAL. VAN. FRIESLAND. STADHOU-
DER. EN. CAPITAIN. GENERAAL. VAN. GRONINGEN.
EN. OMMELANDEN. ALS. MEDE. VAN. HET.
LANDSCHAP. DRENTHE. RIDDER. VAN.
DE. KOUSSEBAND. ETC. ETC. ETC.

E N D E.

HAARE. KONINGKLYKE. HOOGHEID.

A N N A.

KROON-PRINCESSE. VAN. ENGELAND. SCHOTLAND. VRANK-
RYK. EN. YERLAND. PRINCESSE. VAN. BRUNSWYK.
LUNENBURG. ETC. ETC. ETC.

Benevens de plechtige en heerlyke Inhalinge van HAARE
DOORLUCHTIGSTE HOOGHEDEN, gedaan

D O O R

HAARE EDELE MOG. de HEEREN GECOMMITTEERDEN,
UIT DE EDELE MOGENDE COLLEGIEN DER HEEREN
GEDEPUTEERDE STATEN,
R A D E N 's H O F S,
en REKENKAMER van FRIESLAND.

Als mede van de ED. ACHTBAARE HEEREN van de MAGI-
STRATEN, beneffens de BORGERY der Steden LEEUWARDEN,
FRANEKER, en HARLINGEN.

Met een Beschryvinge van verscheidene keurlyke Illuminatien, en de Af-
beelding van een kostelyk en konstig Vuurwerk; alles verfiert met
veele zinryke Beelden, en Zinspreuken, in Nederduitsche
Byschriften door R. BLOK gevolgt.

Te L E E U W A R D E N,

Gedrukt by TOBIAS VAN DESSEL, Drukker der Ed. Mog.
Heeren Staten van Friesland, MDCCXXXIV.

Met Authorisatie der Ed. Mog. Heeren Gedeputeerde Staten.

1907

...

...

...

...

MAAN. DEN.
DOORLUCHTIGSTEN.
V O R S T.
DEN.
H E E R E.
WILLEM. CAREL.
HENDRIK. FRISO.

BY. DER. GRATIE. GODTS. PRINS. VAN. ORANGE. EN
NASSAU. GRAAF. VAN. CATZENELNBOGEN. VIAN-
DEN. DIETZ. SPIEGELBERG. BUUREN. EN. LEER-
DAM. MARQUIS. VAN. TER. VEER. EN. VLISSINGEN.
BARON. VAN. BRED. BEILSTEIN. DE. STAD. GRAVE.
EN. DEN. LANDE. VAN. CUYK. YSSELSTEIN. CRANEN-
DONK. EINDHOVEN. EN. LIESVELD. HEER. VAN. BRE-
DEVOORT. TURNHOUT. GEERTRUYDENBERG. DE.
WILLEMSTAD. DE. CLUNDERT. St. MARTENSDYK.
SEVENBERGEN. STEENBERGEN. DE. HOGE. EN. LA-
GE. SWALUWE. NAALDWYK. GRIMBERGEN. HER-
STAL. ARLAY. NOSEROY. St. VITH. BUTGENBAG.
DAASBURG. EN. WARNETON. ONAFHANKELYKE.
HEER. VAN. 'T. EILAND. AMELAND. ERFBURG-GRAAF.
VAN. ANTWERPEN. EN. VAN. BESANÇON. ERFMAAR-
SCHALK. VAN. HOLLAND. STADHOUDER. CAPITAIN.
EN. ADMIRAAL. GENERAAL. VAN. GELDERLAND. EN.
'T. GRAAFSCHAP. ZUTPHEN. ERFSTADHOUDER. EN.
CAPITAIN. GENERAAL. VAN. FRIESLAND. STADHOU-
DER. EN. CAPITAIN. GENERAAL. VAN. GRONINGEN.
ENDE. OMMELANDEN. EN. VAN. 'T. LANDSCHAP.
DRENTHE. ALS. MEDE. RIDDER. VAN. DE. KOUSSE-
BAND.

MITSGADERS. AAN.
HAARE. EDELE. MOGENDE.
MYN. HEEREN.
DE. GEDEPUTEERDE. STATEN.
V A N.
F R I E S L A N D.

Jr. H. VAN. BURMANIA.

GRIETMAN. VAN. LEEUWAARDERADEEL. &c. &c. &c.

Jr. J. G. VAN. BURMANIA.

GRIETMAN. VAN. OOSTDONGERADEEL. &c. &c. &c.

I. VAN. SMINIA.

GRIETMAN. VAN. HENNAARDERADEEL. &c. &c. &c.

Jr. W. VAN. HAREN.

GRIETMAN. VAN. HET. BILDT. &c. &c. &c.

M. C. VAN. SCHELTINGA.

GRIETMAN. VAN. SCHOTERLAND. &c. &c. &c.

M. K. VAN. BOURICIUS.

GRIETMAN. VAN. ÆNGWIRDEN. &c. &c. &c.

D. DE. KEMPENAER.

REGEEREND. BORGERMEESTER, DER. STAD. HARLINGEN. &c. &c. &c.

Jr. G. T. BARON. VAN. COEHOORN.

BORGERMEESTER. DER. STEDE. SLOTEN. &c. &c. &c.

H. VAN. SMINIA.

BORGERMEESTER. DER. STAD. DOKKUM. &c. &c. &c.

E N

J. S. VAN. WYCKEL.

SECRETARIS. VAN. HAARE. EDELE. MOGENDE. &c. &c. &c.

Worden met alle schuldige eerbiedigheid, deeze Bladeren
opgedragen van SYNE HOOGHEIDS
en HUNNE EDELE MOGENDE

Getrouwen Onderdaan

en

Ootmoedigen Dienaar

Leeuwarden
Den 25 May
1734.

T. VAN DESSEL.

PRAELUCET POSTHUMA PROLES.

Et gezegende hoge Huwelyk tusschen den Doorluchtigsten Vorst, den Heere Prince van *Oranjen* en *Nassaw*, ende Haare Koningklyke Hoogheid de Kroon-Princesse van *Groot-Brittanjen*, den vier-entwintigsten Maart zeventien hondert vier-en dertig in de Capelle van S^t. James binnen Londen met de grootste pracht, en magnificentie gecelebreert zynde, is het Doorluchtig Paar met een statieus Gevolg van Edellieden en Dames, met de Jachten van *Syne Brittannische* Majesteit op den vyfden May daar aan volgende, onder een grôte toejuiching des Volks, uit Engeland vertrokken, en den zeyenden te Rotterdam gearriveert, van waar Haare Hoogheden de reis voortzetterden op Amsterdam, en aldaar zich in vier Jachten met de geheele Suite den agsten hebbende geëmbarqueert, waaren Haare Hoogheden vervolgens op Zondach den negenden May 'smorgens tusschen agt en neegen uren de stad Harlingen zoo verre genadert, dat men de Zelve van de Vuurtoren met het gezicht konde bereiken; en vermits Zy een gewenschte gelegenheid van wind en stroom hadden, zach men Haare Hoogheden ontrent twee uren daar naa tot voor de haven van die Stad gevordert.

Hier op wierden Haare Hoogheden door al het Geschut van de Stads wal begroet, waar op eerst door het *Staten*-Jacht dezer Provincie, 't welk den Prinsen Princesse overvoerde, en in 't vervolg van de andere Jachten, met de gewoonelyke schoten wierde geantwoord; Die daar op weder met al het stads Kanon, en juist ter zelve tyd als Haare Doorluchtigste Hoogheden ter haven inzeilden, wierden bedankt, onder het opgaan van een algemeen gejuich, en het luiden der klokken.

De Borgery, in agt compagnien verdeelt, was gedurende het aannaderen der Jachten onder de wapenen gebracht, en trok in ordre buiten de haven-poort, daar zy zich schaarde op 't Zuider-hoofd, en Haare Hoogheden, onder 't binnen lopen van het Jacht, met een generale salvo van alle de musquetry begroetede en verwelkoomde.

In het binnen zeilen stond de Prins boven op 't Jacht, om van alle de aanschouwers, die in een ongelooffelyke menigte zelfs uit andere Provincien, Steden en Dorpen waaren te zamen gevloeit, gezien te kunnen worden; Ondertusschen quamen ook de overige Jachten in de Stad.

De gezamentlyke Jachten namen eerst hunne legplaats in de nieuwe of Zuider-haven, ontrent het Weeshuis.

De eerste, die Haare Hoogheden quam begroeten, was de Heere *D. De Kempnaer* Præsiderend Borgerm^r. der stad Harlingen: Op de komst van dezen Heer, die van Syne Hoogheyd met veel beleeftheid wierde ontvangen, quam ook Haare Koningklyke Hoogheid de Prin-

ceffe Royale te voorschyn , en ontmoete den zelve Heer insgelyks met de uiterste minzaamheid ; voerende de Vorstelyke Personen met welgemelden Heere een lang en gemeenzaam discours boven op 't Jacht, in het aanzien van een menigte aanschouweren.

Syn Ed: daar afscheid genomen hebbende, quam een weinig hier naa aan 't hoofd van de gantsche Magistraat, het behoorlyk compliment van congratulatie en verwelkominge aan Haare Hoogheden afleggen:

En in 't vervolg ook de Ministers van het Ed. Mog. Collegie ter Admiraliteit van Friesland.

Onderwylen marcheerde de Borgery, kostelyk en fraai uitgedotst, in goede ordre voor by het Jacht, begroetende yder compagnie op zich zelve Haare Hoogheden, die op 't Jacht bleven staan, met een salvo, waar in de Zelve, nadien alles wel geschikt toeging, zich zeer voldaan toonden.

Hier op trok de Collonel der Borgery met syne compagnie weder voor het Jacht van Haare Hoogheden, en hield aldaar de wacht; tot dat weinig tyds na den middach de Jachten van legplaats veranderden, schietende uit de nieuwe, in de oude of Noorder-haven voor 't Raadhuis.

In het verplaatzen der Jachten wierden Haare Hoogheden door de gantsche Borgery begeleid, die in een juiste ordre nevens de Jachten trok.

Voor den ingang van 't Raadhuis stond een Eereboog opgericht, hangende in 't midden der zelve een sierlyke Kroon, welke eereboog en kroon door de Weeskinderen dier Stad waaren toegesteld.

De gantsche Noorder-haven lag vol allerley grote en kleine vaartuigen, die van masten en stengen een bynaa ontelbaare menigte van vlaggen en wimpels lieten afwaaien, en op het Toren-spits van 't Raadhuis stond een grote Prince-vlag geplant.

Terwyl Haare Hoogheden aan 't middachmaal zaten, marcheerde de Borgery weder in vorige ordre voor by de Jachten, begroetende yder compagnie Haare Hoogheden andermaal met een salvo.

Des avonds ongeveer zes uren, quam de Princesse *Douarière* van *Oranje* en *Nassauw* met 't Princelyk binnen-jacht van Leewarden te Harlingen, onder het losbranden van al't kanon dier Stad:

Getreden zynde in een koets van den Heere *D. De Kempnaer*, reed Haare Hoogheid na het huis van Syn Ed., en nam aldaar haar verblyf.

De Prins de tyding van Syne Doorluchtige Moeders komste gekregen hebbende, ging terstond, verzelt van eenige Heeren uit syn Gevolg, derwaarts Haare Hoogheid verwelkomen; blyvende ondertusfchen de Princes Royaal getadig boven op het Jacht, om aan 't volk het genoegen te geven van Haar te sien.

Niet lang daar naa quam de Princes *Douarière* met een koets aan het Jacht; geaccompagneert van den Prins haaren Zoon; Haare Hoogheid wierd door de Kroon-Princes op het Jacht, eenige treden buiten het Pavillioen ontmoet, en op het vrendelykste en tederste omhelst;

Haare Koningklyke Hoogheid eerst in het Pavillioen getreden zynde,
en

en de beide Princeffen beneffens den Prins aldaar eenigen tyd verthoefte hebbende, wierd de Princes *Douarière* door den Prins haaren Zoon tot aan haar logement gereconduifeerd.

's Avonds wierden het Raadhuis, en het huis van den Heere *De Kempenaer* fierlyk en rykelyk geillumineert; insgelyks ook alle de voornaamfte huizen in die Stad.

Verfcheidene ftellaadjen, voor de huizen der Heeren Minifters van het Ed. Mog. Collegie ter Admiraliteit opgerecht en met pektonnen voorzien, wierden aangeftooken, waar door de Stad als in eene vlam fcheen te ftaan: Ondertuffchen deden de Officieren der Borgery eenige vuurwerken afteken voor 't Raadhuis, nevens 't Jacht, waar in Haare Hoogheden hun verblyf hielden.

Maandag den tienden May des voor-de-middachs ontrent tien uren, quamen met drie binnen-Jachten van Leeuwarden te Harlingen de Edele Mogende Heeren, die tot het verwelkomen en gelukwenschen van Haare Hoogheden den Prince en Koningklyke Princes wegens de Hoge Collegien dezer Provintie waaren gecommitteert, hun verblyf nemende in de herberge, genaamt het Hof van Friesland:

Namelyk, in 't eerfte Jacht waaren uit het Collegie der Ed. Mog. Heeren Gedeputeerde Staten, de Heeren

J^r. J. G. VAN BURMANIA.
Grietman van Ooftdongerad^l.

J^r. W. VAN HAREN.
Grietman van het Bildt.

J^r. D. VAN HAREN.
Grietman van Stellingwerf
West-einde.

J^r. G. T. BARON VAN
COEHOORN. Borgermee-
fter der ftad Sloten.

J. S. VAN WYCKEL. Secret^s der Ed. Mog. Heeren Gedeputeerden.

In het tweede Jacht waaren uit den Hove Provinciaal, de Heeren

A. A. VAN HAERSMA.
W. VAN VIERSEN.

B. H. KNOCK.
A. BOELENS.

In het derde Jacht waaren uit 's Lands Rekenkamer, de Heeren

J^r. W. Æ. VAN UNIA.
Grietman van Collumer-
en Nieuw-Kruisland.

L. S. LYKLAMA à NYEHOLT.
Grietman van Opfterland.

H. H. VAN HAERSMA. Secret^s van de Kamer van Rekeninge.

Van waar, naa verloop van een korten tyd, Haare Ed. Mog. aan den Prins en Princes Royaal van hunne aankomft door den Premier Clercq *M. Faber* kenniffe gegeven, en audientie verzocht hebbende, zyn dezelve immediaat daar op door den Heere Baron *Van Linden Van De Park*, Syne Hoogheids Opperhofmeester verwelkoomt, met vier koetzen afgehaald, en ter audientie geleid naa het Raadhuis, wérwaarts het Vorftelyk Paar zich uit het Jacht hadde begeeven, alwaar Haare Ed. Mog. door Syne Hoogheid met den gantfchen Stoet van Edellieden, beneden den trap op ftraat ftatelyk wierden ontvan-
gen,

gen, latende de Prins de Heeren Gecommitteerden voor zich heene gaan naa boven in een kamer, uyt welke Syne Hoogheid de Heeren Gecommitteerden van yder Collegie apart wederom leide in het vertrek, alwaar Haare Koningklyke Hoogheid vertoefde, en nevens den Prins de complimenten van congratulatie en verwelkominge op een solemneele wyze ontving.

Kort hier op wierden Haare Ed. Mog. door den Prins in de zelfde ordre weder uitgeleid, en door den Heere *Van De Park* in vier koetzen gebracht naa het huis van den Heere *De Kempnaer*, alwaar Zy ook hun compliment aan de Vorstinne *Douarière* plechtig afleiden, wordende door den Heere *Hambroek*, Haare Hoogheids Edelman, op straat voor de deur ontvangen, en op die zelfde wyze wederom uitgeleid.

In het vervolg ging Haare Koningklyke Hoogheid weder van het Raadhuis in 't Jacht, terwyl Syne Hoogheid de Heeren Gecommitteerden op het Stadshuis heerlyk onthaalde.

Toen 't nagerecht stond opgedischt, wierden de Officiers van de Borgery binnen geleid, achter Syne Hoogheid geplaatst, en naa yders genoeg met wyn beschonken.

Syne Hoogheid deed den Collonel der Borgery tot zich naderen, en betuigde aan den zelve, dat Hy veel genoeg hadde gevonden in de goede ordre en schikking van de Officieren en Borgery, hen bedankende voor hunne yver en genegentheyd.

Ook wierden ter zelve tyd veele andere aanschouweren in het vertrek toegelaten, die van de pracht en kostelykheid der tafel niet genoeg wisten te spreken.

De maalyd geeindigt zynde, gingen de Officieren weder na hunne compagnien, en quamen naa verloop van weinig tyd in goede ordre voor by 't Raadhuis trekken, begroetende yder compagnie met drie salvo's de Prins en de Heeren Gecommitteerden, die zich op 't Balcon en in de vensters van 't Stadshuis hadden geposteert, en onderling veel genoeg daar in vonden.

Naa de maalyd quamen ook vier Heeren Professoren van de *Universteit* te Franeker hunne eerbewyzinge aan Haare Hoogheden afleggen.

Middelerwyl trok de Borgery naa de noordkant van de haven, en plaatste zich recht tegens over het Raadhuis, daar zy in de breedte uitgestrekt en met 't front derwaarts staande, eerst by divisien en daar naa met een generale salvo den Prins en des Zelfs hoogstatelyk Gezelschap begroette.

Niet lang hier naa namen Haare Ed. Mog. haar afscheid, wordende door Syne Hoogheid, tot beneden den trap voor 't Raadhuis met veele tekenen van beleeftheid uitgeleid: Wanneer de Prins daar op met syne Edellieden weder in het Jacht ging.

Des avonds ontrent zes uren nam de Princeffe *Douarière*, die in den nademiddach Haare Koningklyke Hoogheid was komen begroeten, afscheid van Haare Hoogheden, en reed weder, verzelt van haare *Dame d' Honneur*, na het huis van den Heere *De Kempnaer*.

Dingsdach den elfden May 's morgens ten zes uren waaren Haare Hoogheden, met het Gevolg van Edellieden en Dames, meest alle in klederen van goude en silvere stoffen heerlyk uitgedotst, tot het vertrek gereed.

Haare Koningklyke Hoogheid, die de oogen van 't volk deed sche-
meren op een schat van Juweelen, waar mede Zy was versiert,
zat in 't pavillioen van het Jacht, recht voor den ingang, terwyl yder
een op 't Jacht wierde toegelaten, om Haare Koningklyke Hoogheid
te kunnen sien.

Ontrent ten zeven uren quam Haare Hoogheid de Princesse *Doua-
riére*, verzelt van haaren Edelman en een *Dame d'Honneur*, by
Haare Hoogheden in het Jacht.

De Achtbaare Magistraat van die Stad onder des op 't Raadhuis ver-
gadert zynde, quam ook; met den Heere *De Kempnaer* aan 't hoofd;
affcheid nemen van de Prins en Princes Royaal.

Een weinig hier naa traden Haare Hoogheden, en de Princesse
Douariére met de Edellieden en Dames in 't Prince-binnen-Jacht, dat
op de zyde van het grote Jacht lag: Te gelyk ging het overige Gevolg
van Haare Hoogheden in verscheidene Jachten, en voeren alzoo
ter Stad uyt naa Franeker.

Ondertusschen trok de Borgery in een goede ordre ter wederzy-
den van de Jachten, postvattende aan de Franeker-pyp, en begroet-
tede de voorbyvarende Jachten compagny voor compagny met een
salvo, terwyl ter zelve tyd, onder het luiden der klokken, 't Ge-
schut rondsom de Stad losbrande.

Aldus nam die plechtige intrede binnen Harlingen een einde; en
zetten Haare Hoogheden de cours naa Franeker, daar yder een ver-
langde, en de Zelve reikhalzende verwachtete.

Ten dien einde schikte de Achtbaare Magistraat aldáar zich ten zes
uren 's morgens op het Raadhuys, de Adelborsten voor de huizen
hunner Officieren, en de Ruitery op de Breede-plaats.

Ontrent agt uren verscheenen de drie compagnien nevens de Bor-
gery voor 't Raadhuis, zynde de Officieren en Adelborsten alle in het
swart gekleed, met zilvére kanten om de hoeden, witte kouzen met
Oranje klinken, en verder op 't sierlykste uytgedotst.

De Magistraat en twee Gecommitteerden uyt de Vroedschap traden
even naa agt uren van het Stadshuis, voegende zich aan de Voorstraat
achter de compagny Ruiters, die deftig voor den dach quamen, zynde
alle insgelyks gekleed in het swart, met zilveren boorden om de hoe-
den, witte slykvangers, blauwe schabrakken en hollterkappen met O-
ranje linten geboord: De paarden der Ruiters waaren alle swart, en zeer
net opgemaakt, twee Trompetters reeden op bruine-bonte paarden
voor af, de Officieren hadden silvere kanten om haare klederen,
en waaren gewapend met deg ens en pistolen, de gemeene Ruiters
met pistolen en hartsvangers: De compagny ruim veertig man sterk,
reed voor af, daar op een Koets, ten dienste van Haare Hoogheden
gedestineert, en daar aan de Magistraat, die gevolgt wierd van de

compagnien Borgers te voet, rydende voor af de Secret^e van het Fids-gerechte; dus passeerden zy alle de voorstraat door de vyverstraat, daar een sierlyke kroon voor de Academie was opgerecht: En aan de Westers-poort gekomen zynde, schikte zich de gantsche Borgery in ordre langs de huizen, en strekte zich uit tot aan de Waag, blyvende alzoo Haare Hoogheden verbeiden.

De Ruitery was onder des geplaatst tusschen de beide poorten, en de Magistraat vervoegde zich in t eerste huis by de Vlietster brugge.

Zoo ras Haare Hoogheden met het Jacht door Kiestra-zyl gepasseert waaren, en gekomen onder de Jurisdicte van Franeker, wierde het kanon op de wallen geloft, en voor de tweede maal eenigen tyd daar naa, en voor de derde keer, toen 't Jacht op het Vliet konde gesien worden, dat aanleide voor de brugge, alwaar de Magistraat de Hoge Vorstelyke Personen opwachte, en het compliment gedaan wierde door den Heere *B. Wellens*, op die tyd mede Gecommit^e Staat in het Mindergetal; ook heeft tot verwelkominge van Syn^e Hoogheid eene der Burgermeesteren eene Begroetinge in versen gemaakt. *

Zo ras het Jacht van Haare Hoogheden, dat van veele andere gevolgt wierde, van de wal was afgestoken, ging de Magistraat weder in de Stad, rydende de Ruiters en de koets voor af langs de in order geschaarde Borgery, even voor het Jacht van Haare Hoogheden, waar nevens de Burgermeesteren gingen, achter welke de Stads Officieren met haare compagnien zich in gelederen voegden; terwyl voor yder compagny drie Hoboïsten, en even zo veel Tamboers gingen.

De straten sach men bezet met een menigte van pektonnen, om des avonds tot vreugde in de brand gestoken te worden.

Voor's Lands Bursa waaren twee Eerebogen, met groente en allerhande geurige bloemen doorvlochten, opgerecht, waaiende van boven af Oranje en andere wimpels.

In het midden van de eerste Eereboog vertoonde zich de opgaande Morgen-zon, omringt met een Oranje krans, met dit devys.

POST NUBILA PHOEBUS.

Aan de andere zyde stond een Oranje-boom met zyn appelen, en dit devys.

OMNIA GERMINANT.

En voorts waaren de beide Eere-bogen versiert, met deze inscriptie.

HAS VIOLAS FLORESQUE TIBI SACRAMUS OVANTES.

PRINCEPS FRISIACI LAUSQUE DECUSQUE SOLI.

VOTAQUE CONCIPIMUS, DEERUNT NEQUE PONDERA VOTIS.

UT LICEAT GNATIS SAEPE SACRARE TUIS.

Op de leuiffel waaren twee vergulde beelden geplaatst, onder het eerste was gesteld het volgende devys, op dat het zoude gelezen worden, dan voor 't Beeld de eerste regel, te rugge ziende de tweede regel achter het Beeld, de derde regel weder voor 't Beeld, de vierde weer achter het Beeld.

UTI

* Zie achter aan het Verhaal in bylage met A.

(XI)

UTI SOL MORTALES, SIC PRINCEPS NOS.

EHEU NIMIS CITO.

SATURNIA VIDEMUS SECULA.

SERVABIT PRINCEPS.

Onder't tweede Beeld stonden deze versen.

CORDA NE TERROR HABET? CUM SOL SE SUBTRAHIT ORBI.

GAUDIA? DUM LAETO CUNCTA CALORE FOVET:

NOBILE PAR PRINCEPS LICEAT GRATULARIER AMBOS.

VOS PATRIAE SOLES: VIVAT: ET USQUE VALE.

Noch stonden tusschen de beide Beelden en Eere-bogen twee Oranje-bomen, met vruchten en bloeizel wel voorzien, en tusschen de zelve een vrucht-dragende Citroen-boom.

Van de grote en Raadhuis toren sach men vlaggen en wimpels afwaaien.

Het Jacht voor het Stadshuis aangeleid zynde, gingen Haare Hoogheden met Haar Gevolg op het zelve, daar alles geprapareert was, om Haare Hoogheden naa gelegentheid des tyds te onthalen; waar ontrent zich ook de Borgery wederom in order, en daar achter de Ruitery voegde, terwyl het Kanon om de bolwerken, onder het gedurig schieten van snaphanen, pistolen, en het geluid van alle de Stads klokken, driemaal geloft wierde.

Naa dat Haare Hoogheden zich ruim een uur op het Raadhuis hadden opgehouden, traden de Zelve weder af, en begaven zich in het Jacht:

De compagny te paard reed in vorige ordre voor af, en de Borgemeesteren bleven nevens het Jacht, en daar aan volgde de Borgery, gaande alle te zamen in deze rang tot buiten de Ooster-poort, alwaar de Ruiters zich rangeerden op de trekwech, de Magistraat voor haar, en de compagnien Borgers in het zoo genaamde Kaatsveld.

Het Jacht aan de wal zynde, trad de Heere *Wellens* wederom in het zelve, om uit naam van de Regèring en Ingezetenen Haare Hoogheden te bedanken voor de eere, de Stad en Borgery bewezen.

By deze gelegentheid is een Klinkdigt voor den dach gekomen. *

Het Jacht van Haare Hoogheden weder van de wal afgestoken zynde, wierde'er met het kanon driemaal geschoten, en de Ruiters deden Haare Hoogheden een groot stuk weegs uitgeleide, en falveerden de Zelve tot affcheid met hunne pistolen.

Onderwylen volvoerden Haare Hoogheden den reis na Leeuwarden, alwaar alles tot eene plechtige receptie was gereed gemaakt, en verder in order wierd gebracht.

Des morgens ten zeven uren vergaderden de Heeren Officiers, die de Cavalcade zouden uitmaken, op de Dyk binnen Leeuwarden, werwaarts de Pauk en Trompetters hun mede vervoegden.

En quamen de Koetzen tot de slaatzy geschikt, in de Wirdumerdwinger by een.

* Zie achter aan het Verhaal in bylage met B.

(XII)

Het Regiment Paarden van de Prins *Van Hessen Homburg*, te Leeuwarden in guarnisoen leggende, stonde ondertusschen op de Lange-pyp, en trok van daar buiten de Wirdumer-poort, tusschen de Stad en de twee Molens, front makende na 't Oosten.

De Ritmeester *Carpenter Van Westerbeek*, Staats Staffier, order om te marcheeren van Hunne Ed. Mog. hebbende ontvangen, begon de marsch der Train van de Dyk door de Peperstraat, langs de Oosterstraat voor by het Collegie of vergader-plaats der Ed. Mog. Heeren Gedeputeerde Staten, en posteerden zich de Pauk, Trompetters en de Cavalcade der Officieren in de Korfmakers-straat.

Ondertusschen begaven zich twee koetzen, voor de Heeren Gecommitteerden wegens den Hove Provinciaal gedestineert, uit den rang, om haar voor de Cancelarye te vervoegen, de overige reden tot voor 't Collegie, daar de eerste staan bleef, en de resterende vervolgens stil hielden.

Waar op de Heeren Gecommitteerden uit het Collegie aan de Heeren van Hove lieten weten, dat Haar Ed. Mog. in de koetzen zouden treden, en de vereischte tyd aan de Heeren Gecommitteerden van den Hove gaven, om met hunne koetzen tusschen de Heeren Gedeputeerden en de Rekenkamer te kunnen sluiten.

De Heeren Gecommitteerden yder in hunne koetzen zich geplaatst hebbende, marcheerde de geheele Suite over de Korfmakers-pyp, langs de Minnema-straat en Ewal door de S^t. Jacob-straat langs de Dyk de Wirdumer-poort uit, alwaar het Esquadron Cavallery zich aan 't hoofd der Stoet zettede, geleid wordende door den Serg^t. Majór *B. Van Der Hoef* langs de schrans, de Boxumer wech op, over Boxumer-dam, en voorts na Ritsumer-zyl, alwaar het gevolg der koetzen stil hielde, en het Esquadron Paarden, de Pauken, Trompetters, en de Cavalcade der Officieren voort marcheerden, en hun posteerden op de wech naa Marsum, tusschen het eerste boere huis en Ritsumer-zyl, tegens over het stuk land, daar Haare Hoogheden stonden te debarqueeren, front makende naa Deynum.

De Heeren Gecommitteerden waaren nauwelyks derwaarts gekomen, of men sach de hoge Vorstelyke Personen reeds met de jachten daar ontrent, op welkers aankomen de Pauken en Trompetten wierden aangestoken, en de Heere Collonel *Van Vierfen* zich met twee Collonels, en twee Luit^{ts}. Collonels van het gros separeerende naa de plaats van 't debarquement van Haare Hoogheden, begaven zich van het paard, en na het compliment van verwelkominge te hebben afgelecht, maakten aan Haare Hoogheden bekend, dat de Heeren Gecommitteerden op wech waaren, en daar aan quamen, om de eere te hebben van Haare Hoogheden te complimenteeren, waar op Haare Edele Mogende gekomen zynde, dat statelyk hebben gedaan, en naa zulks heeft de Heer *J. G. Van Burmania* Haare Koningklyke Hoogheid de Princeffe Royale by de hand uyt het Jacht in de koets geleid, daar Syne Hoogheid zich nevens plaatste, terwyl de Vorstinne *Douariere* door den Heere *W. Van Haren* insgelyks in haar karos wierde gebracht, en de Heeren Gecommitteerden yder in hunne koetzen, en voorts Haare Hooghedens Gevolg zich ook in koetzen en te paarde begaven.

Ver-

Vervolgens is het Esquadron Cavallery, benevens de Cavalcade, en de gantsche Train langs de wech naa Marsum, de eerste wech aan de rechter hand naa Leeuwarden ingeslagen, en zoo tot de Jurisdic tie van die Stad gekomen, alwaar de Heeren Gecommitteerden uyt de Achtbaare Magistraat en Vroedschap, yder met een koets bespannen met vier paarden, gereed stonden, en het compliment van congratulatie aan Syne Hoogheid, staande buiten de koets, en Haare Koninglyke Hoogheid, staande in de koets, hebben gedaan, zich voorts gevoegt achter de hoge Collegien, en zyn dus met de geheele Train tot dicht aan de Stad gereden, alwaar een Compagny Varensgezellen van de Voorstad (het Vliet) sinlyk in 't wit en blauw op syn boodsgezels gekleed, in de wapenen stonde: Ook zach men de Vrouwen-poort, daar de Suite door moest passeeren, met groente, Oranje-appelen, en sierlyke bloemen omvlochten, met de namen van Haare Hoogheden, en aan weerkanten een vruchtdragende Oranje-boom.

Verder begaf zich de gantsche Stoet in de Stad, binnen welke van gemelde poort af de Borgery, kostelyk en prachtig uytgedotst, in twee ryen geschaart stonde, tot voor by de Stads Waag, en van daar door de St Jacobs-sstraat het tweede Battaillon van Syne Hoogheid in twee gelyke ryen, en eindelyk de Guardes te voet, op de zelve wyze gerangeert tot dicht aan 't Prince Hof; Terwyl binnen op het Hof de Guardes du Corps aan weerkanten van de trappen, van beneden tot boven, waaren geposteert.

Door de gemelde ryen quam allereerst afryden het Esquadron Paarden van de Prins *Van Hessen Homburg*, gecommandeert wordende door den Heere Collonel *E. Lewe*, en posteerde zich op het plein voor het Hof.

Hier op volgde de magnifique en pompeuse Cavalcade der Heeren Officieren, rydende twee aan twee, en blinkende van gechammereerde goude en silvere klederen, en heerlyke schabrakken, de oogen van een ontelbaare menigte van menschen door verwondering opgetogen hielden, bestaande uyt Collonels, Lt Collonels, Serg^t Majors, Ritmeesters, Capitains &c.

Voor de zelve reed een Fourier, de Lut: *A. Dominicus*, leidende de Knegts en hand-paarden der Officieren.

Daar aan de Lut: *W. Elgersma* leidende de Pauk en Trompetters, slaande en blazende *Wilhelmus van Nassouwen*.

Hier op de Heer Collonel *W. Van Vierfen*, leidende de Cavalcade, die bestonde uit navolgende Heeren.

A. Vegilin Van Claerbergen. *W. Rumph.*

F. W. Meyers. *J. B. Van Jdsinga.*

P. W. Van Sytzama. *W. Van Ayta.*

C. Van Haersma. *H. De Haan.*

H. L. Van Glinstra. *H. C. Van Plettenberg.*

F. Van Hiemstra *E. Van Haersma.*

B. S. Adjus. *F. Theben.*

J. Cramer. *P. Barbuut.*

E. U. Van Hanekroth. *N. Merwede.*

B. Hixenius. *H. W. Van Aylva.*

P. Alberti. *U. J. Van Aylva.*

(X I V)

*V. Van Ayta. W. J. Van Burmania,
J. C. Van Dongen. N. Tuisink.
M. Van Jdsinga. F. Waslander.
J. P. Æ. G. Van Humalda. N. Keun.
H. De Vailiand. O. Linderoot.
W. Van Sytzama. N. Jffelmuiden.
A. Wiersma. H. Ten Wolde.
C. A. Womrath. F. L. Æ. G. Van Humalda.
P. G. Murray. P. Bergsma.
J. Van Haersma. H. Bunet.
F. J. Van Camminga. S. Van Haersolte.
D. M. Van Burmania. G. Van Camminga.
N. Faber. N. Woortman.
N. De la Rive. H. Piekenkroek.
G. D. Doting. N. Berlichingen.
F. Van Harinxma. A. Hixenus.
J. Aysma. F. J. Cloeck.
W. Meekhof. S. Meyers.
J. Chattelain. P. Hubbeling.
E. Van Evetfom. P. O. De Valk.
H. Van Harinxma.*

Deze Stoet gepasseert zynde, volgde de Staats Staffier de Ritm^r. *G. W. Carpenter Van Westerbeeck* (mede magnifyk uitgedotst, hebbende in syn hand een staf, waar op met vergulde letters stond *ANTIQUA VIRTUTE ET FIDE*) aan 't hoofd van de zes koetzen van Humne Ed. Mog. de Heeren Gecommitteerden uit de Hoge Collegien; der Zelfer koetzen waaren yder met vier paarden bespannen, heerlyk opgemaakt, en gingen by de portieren van elke koets twee Bodden van Haare Ed. Mog., en achter op stonden de Knechten, fraai gemonteert.

In de eerste karos zaten uit het Collegie der Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staten, de Heeren

J^r. J. G. VAN BURMANIA. J^r. W. VAN HAREN.

In de tweede de Heeren

J^r. D. VAN HAREN. J^r. G. T. BARON VAN COEHOORN.
en J. S. VAN WYCKEL. Secret^s.

In de derde koets zaten uit den Hove Provinciaal, de Heeren

A. A. VAN HAERSMA. B. H. KNOCK.

In de vierde de Heeren

W. VAN VIERSSEN. A. BOELEN.

In de vyfde karos zaten uit 's Lands Rekenkamer, de Heeren

J^r. W. Æ. VAN UNIA. L. S. LYKLAMA à NYEHOLT.

In de zesde

De Heere H. H. VAN HAERSMA Secret^s.

Op Haar Ed. Mog. volgden de Gecommitteerden uit de Magistraat en Vroedschap der Stede Leeuwarden, ook in twee koetzen, yder met vier paarden en keurlyk opgefiert, terwyl aan de portieren der beider koetzen gingen twee Stads-boden.

In de eerste karos zaten uit de Achtbare Magistraat, de Heeren
 D^r. S. ÆSTWARDA. D^r. T. BEILANUS.
 Borgermeester. Borgermeester.
 S. PRUISSEN. D^r. J. CLONKERS.
 Schepen. Bouwmeester.

In de tweede koets zaten uit de Vroedschap, de Heeren
 B. NAUTA. F. REGNERI.
 D^r. J. COENEN. E. DORHOUT.

In het passeeren door de Militie wierden de Heeren van de hoge Collegien, yder Collegie apart met piek en vaandel onder het slaan van de marsch gesalveert, en reden met hunne koetzen binnen de Barrière van het Vorstelyké Hof tot aan de trap, alwaar Haare Ed. Mog. gecapieert en ingeleid wierden door den Heere *Van De Park*, Syne Hoogheids Oppèr-hofmeester, om Haare Hoogheden af te wachten: Terwyl de Gecommitteerden uit de Achtbare Magistraat en Vroedschap door de Militie gepasseert, en met de piek onder het slaan van drie roffels gesalveert, zich met haare koetzen na het Stadshuis begaven.

Deeze agt koetzen voor by zynde, volgde de overheerlyke Train en Suite van Haare Hoogheden, in deze ordre.

De L^r. *F. Bartholdi*, Onderstalmeeſter van Syne Hoogheid, kostelyk gekleed, te paard, leidende de Stalknegts en hand-paarden van Syne Hoogheid.

De Pagies van Haare Hoogheden twee aan twee, in het blauw fluweel met goud heerlyk gemonteert, mede te paard.

De Ritm^r en Stalmeeſter *C. Waslander*.

De Heere *Ramboelliet*, Edelman De Heere *Talbot*, Edelman
 van Haare Koningklyke Hoogheid. van de Princes Royaal.

Twee Heeren *Sloet*, Edellieden van Syne Hoogheid.

De Heere *N. Bigot*, Edelman De Baron *De Patkul*, Edel-
 van Syne Hoogheid. man van Syne Hoogheid.

De Heere *D. Sirtema Van Grovestins*, eerste Edelman van Syne Hoogheid.

De Graaf *H. Van Nassauw La Leck*, Kamer-heer van Haare Koningklyke Hoogheid.

De Heere *H. Baron Van Aylwa*, Opperstalmeeſter van Syne Hoogheid.

Na de Train der Edellieden verscheen het lang verwachte Hoog Vorstelyke Paar, dat de oogen en harten der menichen naa zich trok, in een Koningklyke Staatzy-koets, waar op in het achterste gedeelte door fraai kunstwerk *Gelove*, *Hope* en *Liefde* zich in volle glans vertoonnden, bespannen met agt uytgezochte grauwe moedige hengsten, wit van staart en manen, heerlyk opgesiert en de Gereiden blinkende van goud; bezyden de koets gingen zestien Helbardiers met hunne helbaarden, kostelyk gekleed, en achter op de zelve stonden Haare Hooghedens Lakeyen, mede in magnifique montuur.

Op Haare Hoogheden volgde de Princesse *Douarière* in een Vorstelyke koets met zes paarden bespannen, zeer keurlyk opgesiert.

Waar op volgde een kostelyke Parade-koets, met agt schoone Moorkopte hengsten van Syne Hoogheid.

Na deze een zeer fraaie koets met zes paarden, waar in zaten in
 heer-

heerlyke gewaaden twee *Dames d'Honneur* van Haare Koningklyke Hoogheid, als *Mylady Herbert*, en *Mylady Southwell*.

Daar op volgde een gelyke karos met zes paarden, waar in zaten vier *Demoiselles d'Honneur* van de Princesse Royale, namentlyk *Miss Herbert*, *Miss Schuts*, *Mrs Sutton*, en *Mrs How*, alle in prachtige klederen.

Achter deze noch een kostelyke koets met zes paarden, waar in zaten vier *Bedchamberwomen* van Haare Koningklyke Hoogheid, als *Mrs Charles*, *Mrs Swinton*, *Mrs Dyves*, *Mrs Scot*, mede in fraaie klederen.

Hier op noch een schoone koets met zes paarden, in welke zat *Me Malsbourg Dame d'Honneur* van de Vorstinne *Douarière*, ook in een heerlyk gewaad.

Op deze Koningklyke Stoet volgde een groot getal ledige Koetzen met vier en twee paarden, alle magnifyk opgepronkt, en geleid door twee *State-boden*.

En maakten alle de koetzen, in deze staatzij verscheenen, uit een getal van zestig.

Zoodraa nu de gantsche prachtige Train binnen de Stad was, wierd het Kanon rondsom de wallen, beneffens noch zes Veldstukjes, drie-maal geloft.

Ondertuschen reeden Haare Hoogheden door de stad, onder een gedurige toejuiching des volks, en een tallooze menigte van aanschouwers, tot binnen de Barrière van het Princen-hof, alwaar Haare Hoogheden door de Ed. Mog. Heeren Gecommitteerden onder aan den trap gerecipieert, en de Princes Royaal door den Heere *J. G. Van Burmania* uit de koets op het Hof wierde geleid, terwyl Syne Hoogheid volgde, en de Heere *W. Van Haren* de Vorstinne *Douarière* uit de karos derwaarts leide, gevolgd door de overige Heeren Gecommitteerden.

De Prins en Princes Royaal begaven zich aanstonds op de Balcon van het Hof, alwaar de Vorstelyke Moeder en de Heeren Gecommitteerden Haar insgelyks lieten vinden.

Middelerwyl maakte de Borgery zich tot de marsch gereed, en het Esquadron paarden, dat voor het Hof stond, marcheerde af voor by het Hof naa de Lange-pyp, terwyl de Guardes te Voet, gecommandeert wordende door den Heere Capitain *L. van Plettenberg*, zich in de plaats van de Cavallery vervoegde.

De eerste compagny Borgers, die het Hof quam aannaderen, wierde geleid door den Collonel *J. Schouten*, en de Vaandrich *J. Scheverstein*, die een antyksche vertoninge voor hun hadden, hebbende *Pallas* de Godinne der Wysheid aan 't hoofd met alle de ornamenten, haar in de Historie toegevoegt.

Hier op verscheen de Dapperheid in een oud Romeinsch gewaad, dragende in de eene hand een ontzachelyk swaard, en op de borst de oude Friesche spreuk,

Ten spyt die het benydt.

In de andere hand een schild, waar op stonden twee zamen gesmolten harten met een gouden keten gebonden, daar boven een Keizerlyke kroon, omringt met een krans van Oranje-tak- en appelen, met dit devys,

Hier

(XVII)

*Hier fiet men ANNA's hart met FRISO's vast vereent,
Tot vreugd van't Britse Volk en Nederlands Gemeent.*

Daar naa een gelid van vier in oude Romeinsche kledaagie, yder met een speer in syn rechter hand.

De eerste had dit versje op de borst,
Stoft Romen op haar strydbaar leven.

De tweede *En Grieken op haar Hercules.*

De derde *Wy steunen op Oranje's degen.*

De vierde *En vruchten van de Ryks-Princes.*

Op het eerste schild van de vier Romeinen aan de rechter vleugel, stond dit in 't midden van een Oranje-krans,

*De schoone Oranje-zon,
Daar onder*

*Toen eerst haar glans begon,
Ging droevig nederdalen.*

Op het vierde schild van de 's linker vleugel was dit getekent,

*Maar fiet de Levens-bron
Bestraalt ons Statendom,
En laat Hem hoger pralen.*

Op het tweede schild vertoonde zich de Zee-God *Neptunus*, zittende op syn zeepaard, en duwende een Oranje-telg onder water, doch in 't verschiet vertoonde zich een rots, waar op een Oranjeboom bloeide, die uit de wolken door de Faam met heerlijkheid wierde gekroont, waar door de Zee-God *Neptunus* in deze woorden uitborst,

Wat baat myn woeden!

Op het derde schild de Wapens van Gelderland, Friesland, en Stad en Lande, hangende aan de takken van een Oranje-boom, met een rood lint te zamen gevlochten, en dit opschrift,

Ik tors met liefde.

Achter aan quam een Spaansche Ridder, vertonende hoe door den kling der Princen van Oranje, de Republyk uit de Spaansche dwinglandy is verlost.

Een ander in die zelfde voortocht, mede op 't Spaansch gekleed, droeg dit raadzel op de borst,

*Nu Twee haast Drie.
Nu Drie haast Zeven.*

Voorts was de gantsche compagny net opgepronkt, en schoot eerst met twee divisien, en daar naa met een generale salvo, ter eeren van Haare Hoogheden, naa dat de Zelve alvorens door den Collonel en Vaandrich met piek en vaandel waaren gefalveert, gelyk ook alle andere compagnien Borgers in 't vervolg deden.

Deze afgemarcheert zynde, quam de Hopman D^r. *J. Horn*, en de Vaandrich *E. Vitringa*, wiens Adelborsten beide met hunne patroontassen uitmunteden, waar op een getrokken naam, boven welke een curieuse kroon gesneden was, om de zelve twee Oranje-takken met appelen, alles van massyf zilver en met een gouden kant omgeboord: Voor het Vaandel ging een *Herauld*, in 't wit satyn gekleed, met

(XVIII)

een blauw-gegalonneerde fatynen muts op het hoofd; en de overige van die compagny waaren fraai opgefiert.

Naa deze quamen de Hopman *P. Visser*, en de Vaandrigh *E. Adema*, met een nette en propere compagny, voerende tot een devys,
Spes & Fiducia Gentis.

Hier op de Hopman *D^r. P. Bourboom*, en de Vaandrigh *H. Vitringa*, muntende de Hopman boven de overige Bevelhebberen, anderszins kostelyk gemonteert met pluimen en andere sieraadien, verre uit:

Voor des zelfs compagnie gingen twee als heidukken gekleed, elk met een zabel in de vuist, als lystrawanten ter bescherminge van den Officier van't Nassaus Espel, gelyk sy telkens deden, wanneer de drang van het volk hem in syne exercitie schein te beletten:

Op haare draagbanden hadden sy ter eeren van den Prins geschreven,
Terras tuearis & Urbes.

Achter de Hopman volgden agtien Granadiers, alle gelyk gemonteert, met swarte rokken afgezet met Oranje klappen en opslagen, met zilver gegalonneert, dragende twaalf van de zelve granadiers mutzen met het Prince-wapen, en zes met stormhoeden op syn Romeinsch met grote pluimen: Daar aan drie geleederen Cadets, waar van het eerste in 't blauw met Oranje klappen en opslagen met zilver geboord, het tweede in Oranje met witte klappen en opslagen, het derde in 't wit met blauwe klappen en opslagen, beide met goud gegalonneert, te voorschyn quam.

Het Vaandel praalde met de Ridder-ordre van de Kouffeband, en deze zinspreuk.

Sub hac Aegide tuti.

Achter de Vaandrigh gingen twaalf Adelborsten, als de vorige gemonteert, ook eenige Cadets in 't swart met witte klappen en opslagen, met goud gegalonneert; Voor het overige was de compagny net gekleed, en waaren de meeste met grote knevels voorzien, ook wierpen alle de Granadiers haare hand-granaaten ter eeren van de Haare Hoogheden.

Deze wierden gevolgt van de Hopman *T. Hoeke*, mede deftig uitgedorst, en op de patroon-tassen van de Adelborsten de naam van Syne Hoogheid, met gouden letters geborduurt, de band van blauw fatyn, op de zelve deze uitroepinge, met gouden letters gestikt staande,

Vivat de Prins van Oranjen.

En voorts de compagny zindelyk gemonteert.

Hier op verscheenen de Hopman *G. Ophuisen*, en de Vaandrigh *G. Herffst*, met een egale compagnie, van boordzels en Oranje kokarden, gelyk meest alle andere, rykelyk voorzien, pronkende de Adelborsten met des Princen naam op hunne patroon-tassen, en de Corporaals met Syne Hoogheids Wapen en Ridder-ordre van de Kouffeband.

Daar naa quamen de Hopman *N. G. Bosman*, en de Vaandrigh *T. S. Reneman*, met een egale fraai gemonteerde compagny, welkers Adelborsten op haare bandriemen hadden deze spreuk.

Famae pars maxima nostrae.
Het derde gelid van de Hopman bestond uit een Vader, zynde een

koperslager, met syn vyf Zonen, alle egaal in het swart en proper gekleed, hebbende de zoons hunne hoeden, hair-fakken, patroon-tassen, en kruidhorens van geel koper.

Op deze volgden de Hopman *L. Cuperus*, en de Vaandrich *R. Visser*, mede met een nette en propere compagnie, van Oranje kokarden, boordzels en linten, gelyk de andere, wel voorzien, en daar te boven hadden de Adelborsten op hunne patroon-tassen eerst Syne Hoogheids naam met een kroon boven de zelve, daaraan in de midden een Leeuw, en onder de zelve S. P. Q. L.; ook pronkten zommige Cadets met de namen van Haare Hoogheden in malkander getrokken, en een kroon boven de zelve, met een Rooze-boom aan de eene, en een Oranje-boom aan de andere zyde, op hunne patroon-tassen.

Andere hadden weder op de zelve in zilver door malkander gevlochten deze letters P. V. O. N.

Hier op verscheen de Vaandrich *T. Bruining* commandeerende alleen de compagny, die, behalven de fraaie kopere patroon-tassen der Adelborsten, op welke de Oldehoof in 't zilver gewerkt stond, geenfins onder de minste konde getelt worden, als zynde rykelyk met de vorige sieradien opgepronkt.

En eindelyk de Vaandrich *N. Dorhout*, mede alleen de compagny commandeerende, en zelfs seer proper gekleed, gelyk ook alle de Adelborsten, welke op hunne patroon-tassen de namen van de Prins en Princesse, en op de bandelieren deze zinspreuk hadden.

Honor & Decus Patriae.

Het overige van deze compagny was ook seer net en egaal gemon-teert.

Zoo draa de Borgery voor by het Vorstelyke Hof gemarcheert was, sloot dicht aan aan de zelve de compagny van de Voorstad, (het Vliet) wordende gecommandeert door haaren Hopman *J. Jansonius*: Voor af gingen eenige Zee-lieden, torschende vier stukjes kanon, welke sy voor het Hof ter eeren van Haare Hoogheden met veel vaardigheid driemaal affchoten; daar naa twee Trompetters in het wit met Oranje-linten omgeboord gekleed, blazende gestadig *Wilhelmus van Nassouwen*: Waar op volgde de Hopman en de verdere compagny, die ongemeen sindelyk en fraai te voorschyn quam, in witte en blauwe boodsgfels klederen met Oranje linten geboord, en de mutzen met kokardes en versierde bloemen rykelyk opgepronkt.

Naa dat de compagny van de Voorstad gepasseert was, volgde het tweede Battaillon van Syne Hoogheid, gecommandeert wordende door den Heere Collonel *E. Van Glinstra*, en trok in ryen en gelederen voor by het Princelyke Hof na de Lange-pyp.

Gedurende alle de plechtige vreugde-tekenen sach men van de Oldehoof drie Prince en twee Engeltche vlaggen, en van de Nieuwetooren een witte vlag afwaaien.

Tegen den avond wierde het Kanon rondsom de Stad, als mede de voren gemelde Veldstukjes, tusschen 't luiden van alle de klokken, wederom driemaal geloft, gelyk cok ter zelve tyd in alle de andere Frieffche Steden geschiede.

Ondertusschen wierd de Princes Royaal door den Heere *J. G.*

Van Burmania, en de Princes *Douarière* door den Heere *W. Van Haaren*, van de Balcon naa Haare Koningklyke Hoogheids præsentie-kamer geleid, gevolgt wordende van den Prins en de andere Heeren Gecommitteerden, van welke naa een weinig vertoevens, Syne Hoogheid en Haar Edele Mogende zich begaven naa de antichambre van den Prins, waar op door een Edelman aangediend wordende, dat de Tafel bereid was, traden Haar Edele Mogende, gevolgd van Syne Hoogheid, naa beneden in het grote eetzaal, alwaar koningklyk wierde opgedifcht.

De rang van de Tafel was deze, in de eerste plaats zat de Heere *J. G. Van Burmania*, en aan Syn Hoog Welgebⁿ rechter hand zaten de andere Heeren uit het Collegie, en aan de 's linker hand de Heeren van den Hove, elk na rang, aan 't Collegie sloten de Heeren van de Rekenkamer, en aan het Hof Syne Hoogheid, en daar aan de Heere Bregardier *Godin*, voorts de Heere Baron *Van Linden Van De Park*, de Heere Opperfalmeeſter *H. Baron Van Aylva*, de Heere *Van Hamerstein*, en de Heere *D. S. Van Grovestins*.

Gedurende de maalyd, wierd op de Bassécour van 't Hof door twee Pauken en veertien Trompetters muſyk gemaakt, terwyl onder het loffen van het kanon de gezontheden wierden gedronken.

Deze lang gewenschte dach aldus in vreugde voorbygegaan zynde, wierden 'er met het vallen van de duifternisse, op verscheide plaatzen de sierlykste en zinrykste Illuminatien tot verwondering van een yge-lyk gezien.

Voor eerst sach men voor de Barrière van het Vorstelyke Hof staan een Eere-poort, ter hoogte van 35, en lengte van 56 voet, de zelve was voorzien met drie bogen, waar van de twee buitenste open waaren voor de doorpassage, en de middelste versiert met schone en zinryke Beelden en Devyzen, alle keurlyk geillumineert, en zich van voren en achteren even gelyk vertonende.

Boven aan de middelste boog van deze Eerepoort was een fraaie kap, en onder de zelve pronkte deze Zinspreuk.

FELICES TER ET AMPLIUS QUOS IRRUPTA
TENET COPULA.

Hoe zalig is het Hof, daer de onbevleete liefde

De zielen zaemenbind door een' onbreekb'ren band,

Na dat zy door haer' gloet de Vorstenharten griede!

Hier woont de welvaert in een' onverwrikb'ren stand.

Hier vloeit een stroom van heil door onnaspeurb're wegen.

De liefde is 't toppunt en de bron van allen zegen.

(X X I)

In het midden vertoonden haar de Wapens van Haare Hoogheden fierlyk afgemaalt. Met dit divys.

VIRES DABIT AEMULA VIRTUS.

't Doorluchtig LUNENBURG, en 't Heldenryk ORANJE

Staen hier te zaem verknocht door een' gewyden band.

De Bloem van NASSAU, en de Rykstelg van BRITTANJE

Vereenigden haer bloet op 't Vorstlyk ledekant.

De Hemel gunn' dit Paer een ry doorluchte loten!

De deucht van 't Vorstenkrooft doet roem en staet vergrooten.

Onder de Wapens van Haare Hoogheden den gekroonden Aardkloot, vertonende onder anderen *Engeland* en *Friesland*, boven den zelve de vliegende Faam, bazuinende den lof der Vorsten. Met deze zinspreuk.

MUTUIS VOTIS VINCULUM INFRAGILE.

Het heilig Huwelyk vereenigt hart en handen

Van 't BRITSCHE Rykslicht, en ORANJE's Vorstenzon;

En hecht onfscheidbaer ook de vrye Vriesche Landen

Met zynen liefdeknoop aan 't machtig ALBION.

Dit maakt den Vrieschen Staat geëert by zyn Gebuuren.

Dit dubbel trouverbond zal tyd en eeuw verduuren.

De beide kanten van de middelste boog dezer Eerepoort, waaren voorzien met de naavolgende zinnebeelden en devyzen. Als ter rechter zyde.

N°. 1. Een gewapende Cupido staande by een legerplaats. Met deze zinspreuk.

HABET SUA CASTRA CUPIDO.

Dekt nu de koop're helm, Kupied, uw' blonde haren,

En 't harnas uwe borst? floeg u de vreeze om 't hart?

Wel eer vreesde elk uw' boog; kan die u niet bewacren?

Of zyn uw schichten stomp? maekt dit uw ziel benart?

Neen: neen. Gy moogt geruft op boog en pylen slaepen:

Een nooit verwonnen moed schonk u ditheldenwapen.

(X X I I)

N° 2. *Hercules* Cupido by de hand leidende. Met dit devys.

VIRTUTE DUCE.

Wie moet niet voor de Liefde en haer vermogen zwichten,

Als haer de Heldendeucht wil leiden by de hand!

Zy kan de Vorsten zelfs aen haeren wenk verplichten;

En floekt in 't Koningsbloet een' onuitblufschb'ren brand.

Laet domme onweetenheid de zuiv're min verachten;

De liefde, uit deucht geteelt, heeft onweerftaenb're krachten.

N° 3. Een fchoon blinkend Coraal uit de zee opwaffende. Met dit devys.

ROBUR ET DECUS.

Twée ftammen, wyd befaemt door deucht en heldendaeden,

ORANJE en LUNENBURG, by elk zoo hoog geächt,

Staen in het echtgareel met glory overlaeden;

Daer Aerde en Zee haer heil uit hunne liefde wacht.

Deeze Echt bewaert hun macht en glory ongefchonden.

't Belang der Vorsten word gefterkt door Trouverbonden.

N° 4. Cupido met boog en pylen in de hand, zittende op fyn pylkoker. Met deze zinspreuk.

AMOR AETERNUS.

Duikt ftervelingen; duikt. Erkent uw kleen vermogen.

Kupido's Wapentuig viel nimmermeer te ligt.

Hy quetft het Mannenhart door 't vuur van Maechdenöogen.

Of treft de floutfte ziel met een' onzichtb'ren fchicht.

Al is hy kleen, hy heeft nooit heldenplicht vergeeten.

De moed word niet naer 't lyf maer naer het hart gemeeten.

(X X I I I)

Ter 's linker zyde van deze boog.

N°. 5. Een springende Fontein, welkers straal een bal in de lucht houd. Met dit devys.

EXTULIT ET SUSTINET.

Niets kan 'er by de liefde in deucht en krachten haelen;

Die door haar eigen vuur zich zelve teelt, en voedt,
En manlyk ondersteunt. Zy tart de zonnestraelen,

Die al 't geschapene verquikken door hunn' gloet.

Haer grootfch gemoed word nooit in zynen stand bewogen.

Wie kracht en leven geeft, is Godd'lyk van vermogen.

N°. 6. Een vuur door Cupido gestookt, en door het blazen der wind meer en meer aangroeiende. Met deze zinspreuk.

CRESCIT SPIRANTIBUS AURIS.

Wil, dartele Kupied, vry liefdevlammen stookten,

En voer uw brandstoffs aen; maer ze is te kort van duur.

Ik zie ORANJE's borst van eed'ler vlammen rooken.

De deucht van zyn Princes blaekt Hem met hemelsch vuur.

De nektar van haer' mond maekt Hem in liefde dronken.

Een Konings Dochter schiet onleschb're minnevonken.

N°. 7. Cupido knielende voor een Zonnebloem, welke zich naa de Zon wend. Met dit devys.

QUO PERGIS EODEM VERGO.

Het edel voorwerp 't geen de liefde in ons kon wekken,

En heimelyk de ziel door zyne deuchden won,

Zal zynen Minnaer steeds met zachte koorden trekken:

Zoo wend de Zonnebloem zich altyd naer de Zon.

Vorst WILLEM wenscht zyn Zon, zyn ANNA, steeds te aenschouwen.

De zonnebloem des mans volgt steeds de zon der vrouwen.

N°. 8. Cupido met de rechter hand op de boog steunende, en in syn 's linker hand een spiegel houdende; voor de voet legt een masker. Met deze zinspreuk.

INCONCUSSA FIDES.

Wie zal standvast Trouw met echte verwen maelen!

Haer deucht treft ruim zoo wisch als de uitgeschoten schicht.

Zy kroont dien ze overwint, en doet hem zegepraelen.

Zy hoeft geen valsche gryns. Haer hemelsch aangezicht

Ontvonkt zelfs 't koud albast. Haer blos gloeit ongeschonden.

God heeft die hemeltelg op 't aerdryk neêrgezonden.

Be-

(X X I V)

Behalven de gezechde zeer fraaie illuminatien aan de Barrière van het Princelyke Hof, wierden in de tuin achter 't Hof ook gezien twaalf vakken, met konstig geschilderde vrucht-dragende Oranje-bomen, achter de welke lichten waaren geplaatst, en een heerlyke en uitnemende vertoninge van zich gaven.

Ten tweden sacht men een prachtig en kostelyk Vuurwerk, door ordre van de Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland opgerecht, staande tusschen het Vorstelyke Hof en de Oranje-wal:

Het Theater, op het welke dit Vuurwerk stond, was in zyn omtrek vierkantig, hoog van de grond 4 voet, lang 80, en breed 60 voet; behalven veele fraaie instrumenten, die met allerhande vuurwerk gevult waaren, en de gekroonde letters van Haare Hooghedensnamen, voor aan op 't theater dicht aan de trap zich vertonende, quamen op de hoeken van het zelve aan het oog te voren, vier schoone en konstig geschilderde Pyramiden, yeder lang 22 en een half, en breed vyf voet, op deze pyramiden stonden vergulde potten, van binnen met vuurwerk gevult, en in de zelve waren lichten gehangen, gevende aldus een schoon gesicht van zich: Boven dit wierd'er in 't midden van dit theater gezien een prachtigen vierkante Tempel, hoog 45, breed 20, en lang 25 voet, deze Tempel praalde met een kap, op de welke stond een ronde kloot, gevult met vuurstoffen, en op deze kloot een Keizerlyke kroon, en rondsom de zelve op de vier kanten van den Tempel, na het Hof en Oranje-wal de Wapens van Haare Hoogheden, en na de rechter en 'slinker kant twee generale Wapens van Friesland, en op de hoeken van deze kanten tusschen de vorige in, de Wapens der vier Quartieren van de Provintie, alle sierlyk afgemaalt:

Voorts was de gantsche Tempel, van boven tot beneden, versiert met veele uitgezochte zinryke Beelden en Inscriptions, alle geillumineert; Pronkende de voorkant naa het Princelyke Hof met naavolgende beelden en devyzen.

N°. 1. Een *Phenix* uit de asche verryzende. Met deze Zinspreuk.

MAGNUM PATRIS INCREMENTUM.

Hier onder

Hercules met syn knods.

NASSAUSCHE *Phenix* uit zyn 's Vaders asch geboren,

Verheft het jeuchdig hoofd manmoedig in de lucht;

En zal het gantsch heeal zyn glory haest doen hooren,

Als die word omgevoert op vlerken van 't gerucht.

Zyn grootfch bedryf zal haest vier werelden verplichten.

ALCIDES heldendeugt doet Helgedrochten zwichten.

N°. 2.

(X X V)

N°. 2. Het vervoeren van *Europa* door *Jupiter*, onder de gedaante van een stier, naalt de zelve *Venus* in een schulp van *Tritons* gevoerd, *Europa* met bloemen bestrooiende. In het verschiet *Neptunus*, het bruischen der Zee met syn drietand stillende. Met deze zinspreuk.

PLACITONE ETIAM PUGNABIS AMORI?

De hemel, aerde, en zee, staen hier van vreuchd te blaeken;

Daer 't BRITSCHE Koningskrooft vast dobbert op den vloed,
En roos en lely, die te pryk staen op haer kaeken,

't Gebloemt', voor haer gestrooit, in schoonheid zwichten doet.
't Genoegen van deez' Echt streelt elk de ziel en zinnen.

Zoo veel vermag de Trou van Vorsten en Vorstinnen.

N°. 3. De Godinne *Iris* onder een regenboog met een olyftak ter aarden nederdalende. Met dit devys.

PACEM TERRAE HOSPITA PORTAT.

Hier onder

Minerva met een helm op 't hoofd, en een schild in haar hand.

De BRITSCHE Ryksminerf, wenscht dat de Huwlyksbanden,

Waar door ze aen NASSAUW's liefde onfscheidbaer wierd gehecht,
Gedyen moogen tot geluk van Zeven Landen;

Zoo blyft hun vreëbanier voor eeuwig opgerecht.
Zoo zal een stroom van heil in hunne vesten vloeien.
De Wysheid, Vrede, en Deucht, doen Staet en Ryken bloeien.

De kant naa de rechter zyde van dezen voortreffelyken Tempel,
praalde met de onderstaande beelden en devyzen.

N°. 4. Een Eiken-boom, om welkers opgaande stam de Wapens der vier Quartieren van *Friesland* gellingert hangen; boven in den boom een nest van een Arend. Met deze zinspreuk.

HIC LAETA MORATUR.

Hier onder

De *Vryheid* met een spiets, op welke een hoed staat in haar hand.

Praelt VRIESLANDS Wapenschild in tweemaal twee Quartieren,

Gehecht aan eenen Eik, wiens outheid de eeuwen tart;
De Vaders, die de hulk van VRIESLANDS Staet bestieren,
Zyn grys in wysheid, en de moed bewoont hun hart.
Geen Arend ziet zoo scherp, als Zy voor 't heil der Landen.
De Vryheid mag haer speer vertrouwen in hun handen.

D

N°. 5.

(X X V I)

N°. 5. Een *Hydra* of veelhoofdige slang, die den Nederlandschen tuin met den eenen voet tracht om ver te rukken, en met den anderen den Bybel verscheurt, door *Hercules* met syn knods verdreven en verflaagen. Met dit devys.

PROCUL HIS MALA BESTIA TERRIS.

Gewetensdwang! gedrocht! durft gy uw helsche klauwen

In Neêrlands vryborch slaen, en schenden 't heilig boek?

Tracht gy den Godsdienst weêr te prangen, te benaeuwên?

NASSAUSCHE. Herkules valt uw geweld te kloek.

Hy waekt voor dat Juweel, en klinkt u aan den keten.

De Godsdienst houd steeds stand in 't Ryk van 't Vry Geweten.

N°. 6. Een gewapende *Jazon* syn hand aan de ploeg slaande, hangende in het vertchiet het gulden Vlies. Met deze zinspreuk.

AD UTRUMQUE PARATA.

Hier onder

Friesland met een Muir-kroon op het hoofd.

NASSAUSCHE. Jazon staet voor 't heil van 't volk te waeken,

Daar hy den akkerbouw manmoedig gade slaet;

Op dat geen onverlaet 's Lands Vrytuin zou genaeken

Terwyl het graege vee in vette weiden gaet.

Zo groeit, zo bloeit uw heil, ô vrygevochte Vriezen!

De toezicht van den Vorst bewaert 's Lands gulde Vliezen.

De kant des Tempels van achteren na de Oranje-wal, was versiert met de volgende zinnebeelden en inscriptien.

N°. 7. Een *Eenhoorn* verdryvende een *Crocodyl*, uit een grote rivier syne voeten op het land zettende. Met dit devys.

INVICTO ROBORE PRAESTAT.

Hier onder

Het Koningklyke Huis van *Hanover*.

Zwicht, zwicht ontzinden, die met uwe vloekverwanten

Den LUNENBURGSCHE Held durft vliên in zyn Kroon.

Hy heeft een arends oog, en waekt aen alle kanten.

Dat edel bloet droeg nooit een' ongewroken hoon.

Wilt u in 't diepst der zee, in 't hart des afgronds bergent!

Hy waegt zyn leven die een' fieren leeuw durft tergen.

N°. 8.

(X X V I I)

N°. 8. Een Orangery, in welke behalven veele kleine, gesien worden twee grote bomen, waar van de eene in een tak geschreven ver-
toont de naam WILLIAM, en de andere ANNA. Met deze zin-
spreuk.

CRESCENT CRESCETIS AMORES.

Hier toont zich 't voorgezicht van de eed'le en ryke vruchten

Die NASSAU's liefde eerlang aan Neêrland schenken zal;
Oranjetelgen! die gestooft door milde luchten,

Als Eiken zullen staen in storm en ongeval.

Zoo kan dit Vorstlyk Paer geen' lof, geen glory derven,

Daer 't in zyn krooft herbloeit, en leeft, bevryd voor 't sterven.

N°. 9. Een grote Boom. Met dit devys.

TANDEM FIT SURCULUS ARBOR.

Hier onder

Het Vorstelyke Huis van *Nassauw*.

Hier pronkt die eed'le stam, die zoo veel telgen teelde;

En steekt de fiere kruin door lucht en wolken heen.

Die Neêrland zacht en stil in zyne schaduw streelde;

En al zyn Helden schonk ten dienste van 't gemeen.

Een vloed van heil blyv' steeds zyn wortelen besproeien!

De dauw van 's Hemels gunst doet wonderboomen groeien.

De kant des Tempels na de 's linker zyde, praalde met deze beelden
en zinspreuken.

N°. 10. Een nest van een *Halcion* gelsingert door de baaren der zee.
Met dit devys.

SAEVIS NON MERGITUR UNDIS.

Hier onder

Brittannien met een Muir-kroon op het hoofd.

Het machtig ALBION, omringt van zilte plaschen,

Zit veilig en geruft in 't midden van den vloed.

't Steunt op zyn heldendeucht; die wind en stroom ontwaschen,

Van Zuid-en Noorderpool eerbiedig word begroet.

Het tart de Alcion in het woeden van de baeren.

Grootshartigheid en deucht doen stormen zelfs bedaeren.

(X X V I I I)

N°. 11. De Vloot van Koning *William*, tot welke de bedrukte Religie haar toevlucht neemt: In het verschiet de Tour van Londen. Met deze zinspreuk.

TANTO SUB VINDICE TUTA.

Gods Bruidkerk liep gevaer aen de Albionsche stranden,

En had de doodverwe op haer lippen reets gezet;

Als groote WILLEM, 't hart door mêly voelde ontbranden,

En haer te hulp toog op haer ongeveinst gebed.

Hy red die Tortelduif uit haere jongste nooden:

Die yver voor Gods eer maekt Koningen tot Goden.

N°. 12. De Arke van *Noach*, en een duif met een olyf-tak. Met dit devys.

DEO SECURA TRIUMPHAT.

Hier onder

De Godsdienst.

De Christen Godsdienst juicht, en dryft op blanke schachten.

Braveert zyn' vyand in het aanzien van de doot,

Terwyl hy veilig in Gods Gunsten mag vernachten;

En mild gekoestert word in 's Almachts ryken Schoot.

Hy leeft onquetsbaer die beschermt word uit den hoogen.

De Christen Godsdienst is een appel van Gods Oogen.

Ten darden had de Edele Achtbaare Magistraat der Stad Leeuwarden, ter eeren van Haare Hoogheden, alle de vensters van het Stads-huis op het fraaiste doen illumineeren, met de navolgende Zinnebeelden en Spreuken.

Voor het Front was verbeeld het Stads Wapen, geplaatst tegens de stam van een vruchtdragende Oranje-boom, en door des zelfs loof overschaduwet, ook wederzyds bevlochten met Oranje- en Roze-loof, en aan beide kanten de Vorstelyke namen WILLIAM en ANNA. Met een devys onder het Wapen.

TUTA SUB UMBRA.

In de Raadkamers vensteren sach men een hand uit de wolken, overdekt van Koningklyke mantel, met hermyn gevoert, præsenterende een Roze-tak; Aan de andere kant twee vogeltjes met de roze-tak haastelyk wech vliegende, en daar boven de letteren S. P. Q. L. Met dit devys in 't midden.

DONA PRAESENTIS RAPE LAETUS HORAE.

In

(X X I X)

In de Pensionaris kamer voor het eerste venster waaren verbeeld danzende Nymphen, rondsom een Hymen op een pede-stal, en aan de andere kant een Bacchus Feestje. Met deze zinspreuk tusschen beiden.

SIT DIES ANNA VENIENTE FESTUS.

In de Vroedschaps kamer voor het eerste schuif-raamt sach men twee Heeren, wandelende onder de schaduw van Oranje-bomen en Roze-loof: Aan de andere kant een Heer, zittende onder gelyke schaduw, en leunende op een Fontein, waar uit helder water vloei- de. Met dit devys in het midden.

MITTE CIVILES SUPER URBE CURAS.

In de Bevelhebbers kamer voor het eerste venster stonden twee Cupido's, hunne fakkels in het vuur aanstekende, daar tegen over andere Cupido's met een lantaarn en andere brand-stoffen. Met deze zinspreuk in het midden.

VIGILES LUCERNAS PROFER IN LUCEM.

Bezyden de deur van het Raadhuis stond aan de rechter kant deze spreuk.

REDUCE ET SALVO PRINCIPE.

Aan de 's linker kant deze.

REGIIS ORNATO TEDIS.

Boven de deur twee brandende harten, met een menigte van pé- rels striks-gewyze aan een gebonden.

Voor de Zyd-geevel van het Stadshuis naa het Hof toe, was opge- recht een heel groote en schoone Illuminatie, verbeeldende meer dan levens groote ceremonie van het Hooge Trouw-verbond, tusschen Haare Hoogheden te Londen gecelebreert, de Bisschop met syn ordinaris gewaad, zich vertonende voor een tabouret tusschen Haare Hoogheden staande, zynde het zelve met de Vorstelyke en Koningklyke Wapens versierd: Boven Haare Hoogheden verscheide Engelen uit de Wolken nederdalende, met kroonen en kranzen in haare handen; de Faam daar benevens, uitgalmende deze zinspreuk.

JUNGUNT AETERNO FOEDERE DEXTRAS.

Dus ziet men hier in een de beide Regter-handen
Des Vorsts, en der Vorstin, Pronk-beelden onzer Landen.

In eeuwigheit duir' zulk een Vorstelyke Trou!

Door veele Prinssen bloey' de Koninglyke Vrou,
Waar in de Heldendeugt mag van Oranjen léven,
En aan het nageslagt een eeuw'ge vreugde géven.

B. I.

(X X X)

Voor het schuif-raamt daar bezyden aan de rechter hand boven, was de Zon, met dit devys daar onder.

EXHILARET RADIIS CIVES.

Het beneden schuif-raamt verbeelde de Borgherschap, oeffenende haare konsten en ambachten.

Voor't schuif-raamt aan de 's linker zyde boven, was de heldere Maan, midden onder de tintelende Sterren, met dit devys daar onder.
DIU LUMINE TERRAS ILLUSTRAT FRISICAS.

Het beneden schuif-raamt was verbeeldende den Akker-bouw, en Vee-weidery in grazige landen:

De achter Vertrek-kamer hadde boven in het middelste schuif-raamt, twee hoge Palmbomen van beide sexen, met een rivier tusschen beiden, en wassende echter met de spitze kruinen over het water na elkanderen toe, en zich in een strengelende na den aard der palmbomen. Onder was deze zinspreuk:

AMOR DISTANTIA JUNGIT.

Het schuif-raamt aan de rechter hand verbeelde een schip, voorspoedig zeilende na de Engelsche kusten. Met dit devys.

EN ALTERA QUAE VEHAT ARGO.

Het schuif-raamt aan de 's linker hand verbeelde een ander schip, voorspoedig en gelukkig de Princesse Royale na de Friesche stranden overbrengende. Met een zinspreuk.

HUC CURSUS FUIT.

Boven de andere illuminatien munte uit het Torentie van het Stadhuis, het welk geheel verlicht zynde, vertoonde de beelden der vier laatste Princen, Stadhouders van Friesland, en Voorvaderen van de tegenwoordige, met namen *Ernst Casimier*, *Willem Fredrik*, *Hendrik Casimier*, *Johan Willem Friso*; staande aldaar als vier Oorlogshelden, met hunne geheele wapenrustinge, en oorlogs gereedschappen bezyden een yder, verbeeld in de vier vakken onder de uur-wyzers van de Toren, en die heerlyk versierende.

HET EERSTE VAK.

De Raadhuis tooren brakt met ERNEST CASIMIER,

Met wapenrustingen van Vorsten, en laurier,

Dien gróten Heldt beroemd, op't bed van eer gestorven.

Voor *Roermond*, na Hy had de Liefd' der Staat verworven,

Aan *Brunswyk Lunenburg*, door trouverbond gepaart,

Dat Vorstelyke huis, dat weer de vreugde baart.

B. I.

HET TWEEDE VAK.

Vorft WILLEM FREDERIK stond' met *Fredrik* tegen Spanjen,

Getrouwt met *Albertyn* de dogter van Oranjen;

Zyn deugt, en Godtvrugt vloog op wieken van 't gerugt,

Hy nam de *Deiler-schans*, dreef *Munster* op de vlugt.

Hulst, *Moersprui*, *Sas van Gent*, verhaalen zynē daden,

En zyn geleertheit pronkt in 's Landts Histori-bladen.

B. I.

HET DARDE VAK.

Prins HENDRIK CASIMIER vol van kloekmoedigheid,

Heeft by *Fleury*, *Sennef*, zig eeuwige eer bereit,

Zyn Heldenmoedt vermaart door 't winnen van veel' Werken,

Blaaft nog de vlugge Faam met *Landen*, en *Steenkerken*,

Hy was niet van dien stam, die Helden baarde, ontaart,

Maar heeft het Nassauws huis in volle glans bewaart.

B. I.

HET VIERDE VAK.

Hier praalt de lieveling des Konings van Brittanje;

JAN WILLEM, die ontving het bloed ook van Oranje.

Eugenius de Held verkondigt zynen lof,

En *Ryffel*, *Malplaquet*, en *Doornik* géven stof,

Met *Oudenaarden*, en *Douai*, om onder d' Helden,

Zyn Oorlogs-dapperheit eeuw uit, eeuw in de melden.

B. I.

Ten vierden behalven deze heerlyke en zinryke Illuminatieën, sach men ook veele huizen van voorname Heeren heel sierlyk verlicht, en op verscheide plaatzen stelladien met pek-tonnen brandende.

De maaltyd geeindigt zynde, hebben Syne Hoogheid en Haar Ed. Mog. zich weder naa Haare Koningklyke Hoogheids præsentie-kamer begeeven, van waar de Princes Royaal door de Heere *Van Burmania*, en de Princes *Douarière* door den Heere *Van Haren* wierden geleid naa het Voorvertrek, op de rechter vleugel boven, om het Vuurwerk te zien afsteken.

(X X X I I)

Des nachts ontrent elf uren wierde het Vuurwerk, hier voor omstandig beichreven, afgestoken, beginnende met de letters van Haare Hooghedens naamen, die langs een geschaarde lyn door de Princesse K yale zelfs wierden aangestoken, en op een moment in volle vlam staande, een fraaie vertoninge aan de aanschouweren mededeelden; Waar op by naa twee uren lang, tot verwondering van een yder, aan alle kanten gesien wierden de schoonsste en heerlykste vuur-vertoningen, waar door gedurig alles, wat daar ontrent stond, in lichte vlam sicheen te branden.

Na dat alle deze vreuchde-tekenen een einde hadden genomen, namen Haar Ed. Mog. de Heeren Gecommitteerden afscheid van het Doorluchtig Paar, wordende door Syne Hoogheid uitgeleid, en begaven zich met hunne koetzen naa huis; terwyl de Vorstelyke Moeder insgelyks kort daar op, van het Prince Hof naa het haare vertrok.

Woensdach den twaalfden May, zynde de dach na de plechtige Inhalinge, des nademiddachs quamen de Hoge Collegien van *Staat en corps*, op een solemneele wyze Haare Hoogheden verwelkomen en congratuleeren:

De eerste waaren de Edele Mogende Heeren Gecommitteerde Staten in het Mindergetal, de Heeren

wegens Oostergo.

H. W. VAN GLINSTRA.
Grietman van Tietjerk-
steradeel.

L. VAN HAERSMA.
Grietman van Smalingerland.

wegens Westergo.

Jr. D. G. M. VAN BURMANIA.
Grietman van Wymbritseradeel.

Jr. A. VAN HAERSOLTE.
Grietman van Barradeel.

wegens de Sevenwouden.

Jr. P. F. VEGILIN
VAN CLAERBERGEN.
Grietman van Haskerland.

D. DE BLOK LYKLAMA
  NYEHOLT.
Grietman van Stellingwerf-
Oosteinde.

wegens de Steden.

P. B A N G A.
Vroedschap en old Schepⁿ
der Stad Leeuwarden.

B. W E L L E N S.
Vroedschap en old Borgermⁿ
der Stede Franeker. Ende

J. VAN SMINIA. Secret^r der Ed. Mog. Heeren Staten van Friesland.

Wordende Haar Ed. Mog. voorgedaan door de *State*-deurwaarders met hunne slaffen, en gevolgd van de *State*-boden en de Knechten der Heeren.

Hier

(X X X I I I)

Hier op verschenen in gelyke ordre met de Deurwaarders, Boden en Knechten, zoo voor als achter, de Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staten, namentlyk de Heeren

J^r. H. VAN BURMANIA.
Grietmⁿ. van Leeuwarderadeel.

I. VAN SMINIA.
Grietmⁿ. van Hennaarderadeel.

J^r. J. VEGILIN
VAN CLAERBERGEN.
Grietmⁿ. van Doniawarstal.

D. DE KEMPENAER.
Regeerend Borgerm^r. der Stad
Harlingen.

H. VAN SMINIA.
Borgerm^r. der Stad Dockum.

J^r. J. G. VAN BURMANIA.
Grietmⁿ. van Oostdongeradeel.

J^r. W. VAN HAREN.
Grietmⁿ. van het Bild.

J^r. D. VAN HAREN.
Grietmⁿ. van Stellingwerf-
westeinde.

J^r. G. T. BARON VAN
COEHOORN.
Borgerm^r. der Stede Sloten.

J. S. VAN WYCKEL.
Secretaris van Haar Ed. Mog.

Daar op volgden de Edele Mogende Heeren Raden in den Hove Provinciaal; welke waaren de Heeren

J^r. U. SIXMA VAN ANDLA.
Eerste en Præsident Raad.

A. A. VAN HAERSMA.

W. VAN VIERSSSEN.

T. SLOTERDYK.

T. LYKLAMA à NYEHOLT.

J. DE KEMPENAER.

J. BEUKER.

Procureur Generaal.

D. HAMERSTAR.

B. H. KNOCK.

A. BOELENS.

P. VAN VIERSSSEN.

E. WIELINGA.

J^r. L. VAN BURMANIA.

H. SLOTERDYK.

's Hofs Griffier:

Haar Ed. Mog. wierden voorgegaan door de Deurwaarders met hunne staffen, en gevolgd van hunne Boden en Clercquen.

Naa de Heeren van 't Hof quamen de Edele Mogende Heeren Rekenmeesters, de Heeren

J^r. W. Æ. VAN UNIA.
Grietman van Collumer-en
Nieuw-Kruisland.

L. S. LYKLAMA à NYEHOLT.
Grietman van Opsterland.

C. F. FRISIUS.

Regeerend Schepen der
Stede Leeuwarden.

J^r. S. A. VAN GALAMA.
Regeerend Borgermee-
ster der Stede Ylst. En

H. H. VAN HAERSMA. Secretaris van de Kamer van Rekening.

Haar Ed. Mog. wierden insgelyks gevolgd van de *State*-boden, en Knechten der Heeren.

Terwyl deze vier Hoge Collegien voor by de Hoofdwacht gingen, stonde de Militie in de wapens, en Haar Ed. Mog. wierden, onder het slaan van de marsch, met piek en vaandel gefalveert, en aan het Hof komende, yder der hoog gemelde Collegien in 't bezonder, buiten de barrière van het Hof, door Syné Hoogheid zelve ontvangen en geleid in de præsentie-kamer, alwaar de Princesse Royale reeds was, en yder Collegie in 't bezonder de plechtige complimenten aan Haare Hoogheden afleide.

(X X X I V)

Naa dat de Collegien van *Staat* afgegaan, en in de zelve ordre als by hunne aankomst door Syne Hoogheid insgelyks waaren uitgeleid, quam ook de Achtbaare Magistraat der Stede Leeuwarden *en corps* Haare Hoogheden complimenteeren; namelyk de Heeren

Borgermeesteren. { D^r. S. ÆSTWARDA. D^r. T. BEILANUS.
 { D^r. N. ARNOLDI. D^r. G. HUBER.
 { S. PRUISSEN. B. STORM.
Schepenen. { (C. F. FRISIUS (absent.) C. VISSER.
 { F. J. VAN DER VEEN. L. VITRINGA.
Bouwmeeesteren. { D^r. J. CLONKERS. D^r. S. REEN. En
 D^r. E. BOURBOOM Secretaris.

Voor Haare Agtbaarheden gingen de Stads-majoor, en vier Boden met hunne staffen, en achter de verdere Stads-dienaars; staande de Militie onderwylen in de wapens, en salveerende de Officiers, onder liet slaan van drie roffels, Haare Achtbaarheden met de piek, doch niet met 't vaandel, en wierden de zelve op de voorplaats van 't Hof aan de trap door de hooge Officiers en Edellieden van Syne Hoogheid ontvangen, en in de praesentie-kamer geleid, van waar Haare Achtbaarheden, naa gedaane compliment, op de zelve wyze wederom wierden uitgeleid.

Dien zelve avond quamen ook noch tot congratulatie van Haare Hoogheden de Gecommitteerden uit de Eerwaarde Kerken-raad der Stad Leeuwarden, en waaren de navolgende.

Predikanten. { D^o. J. H. SCHRADER. D^o. I. FENNEMA.
 { D^o. H. SICCAMA. D^o. A. ALBERTHOMA
Ouderlingen. { J. BOURBOOM. J. T. WYNGAARDEN
 { J. SCHEVERSTEIN. L. CUPERUS.
Diaconen. { F. SMEDING. D. BALK.
 { J. J. DYKSTRA. J. CLEMRINK.

Daar naa quam een groot getal van particuliere Heeren en Dames van distinctie Haare Hoogheden complimenteeren.

Donderdach den dertienden May des nademiddachs, verscheenen meede tot congratulatie by Haare Hoogheden, de Heeren Gecommitteerden wegens de Ed^e. Achtbaare Magistraten en Vroedschappen van de acht navolgende Friessche Steden, de Heeren waaren

wegens Bolsward. { J^r. G. VAN HIEMSTRA. met de verdere Ge-
 { committeerden van die Stad.
wegens Franeker. B. WELLENS. insgelyks.
wegens Sneek. { H. DE BLAUW. nevens de andere Gecom-
 { mitteerden dier Stad.
wegens Stavoren. J^r. T. VAN SIXMA. insgelyks.
wegens Sloten. J^r. G. T. BARON VAN COEHOORN. als voren.
wegens Workum. { F. SLOTERDYK. met de andere Gecom-
 { mitteerden van die Stad.
wegens Ylst. J^r. S. A. VAN GALAMA. insgelyks.
wegens Hindelopen. { S. PETERS. met de andere Gecommitteer-
 { den dier Stad. Naa

((X X X V))

Naa deze Heeren quamen ook de Bevelhebberen der Stad Leeuwarden, hier voren genoemd, in de zelfde montuur, zoo als zy by de Inhaalinge van het Doorluchtig Paar in de wapenen waaren geweest, om de complimenten by Haare Hoogheeden afteleggen: Voor de zelve ging de Onder-wachtmeester, en achter de Knechts, die haar de wapenen zynde, hadden gedient.

Naa dat de Bevelhebberen afgegaan waaren, volgden den Gecommitteerden van de *Walsche* Gemeente; namentlyk,

Predikant. D^o S. LA DOUESPE.

Ouderlingen. { De Heere J. DE KEMPENAER. N. LA DOUESPE.
 { D^r. H. GREVENSTEIN.

Diaconen. { E. WASSENBERG. D^r. B. SWALUE.
 { D^r. N. ARENTS.

Op de Gecommitteerden van de *Walsche* Gemeente, verschenen die van de *Angsburgsche* Confessie. Als

D^o G. C. MULLER. Predikant.

A. LENS. Ouderling.

P. PULS. Diaken.

Vrydach den veertienden May des nademiddachs, quamen de Edele Mogende Heeren uit het Collegie ter Admiraliteit van Friesland Haare Hoogheden congratuleeren, wordende in de zelve ordre en met gelyke ceremonien, als voren van de vier hooggedachte Hoge Collegien is gemeld, in, en uitgeleid. Die Heeren waaren

A. VAN HAERSMA.

H. H. VAN KNYF.

Grietmⁿ. van Achtkerspelen.

Grietmⁿ. van Ferwerderadeel.

SYBRAND PETERS.

D. VAN DER HAAR.

Burgerm^r. der Stede Hindelopen.

Raad Fiscaal. En

C. VAN BEYMA. Secret^s. van 't Collegie ter Admiraliteit.

Voor Haar Ed. Mog. ging een Kamer-bewaarder, en achter de Admiraliteits-boden en de Knechten der Heeren.

Hier naa volgden Gecommitteerden van 's Lands Universiteit te Franeker; voor af gingen twee Pedellen, en daar op de Heeren

P. W E S S E L I N G.

A. W. MELCHIORIS.

Eloq: & Hist: Professor *b. z.*

SS. Th: & Hist: Sacrae Professor.

Academiae Rector.

T. HEEMSTERHUIS.

G. Du B O I S.

Ling. Graecae Professor.

Philosophiae Professor.

A. W I E L I N G.

P. R. B R O U W E R.

Juris Utriusque D^r. & Professor.

Secret^s. van de Academic.

Welke aan het Hof gekomen zynde, wierden aan den trap door Syne Hoogheids Edellieden ontvangen, en geleid in de praesentiekamer, van waar die Heeren, naa gedaane compliment, op de zelfde wyze weder uitgeleid wierden.

(X X X V I)

De vorengenoemde Collegien en Perſonen hebben in die zelfde rang en ceremonien, als boven, hunne complimenten en congratulatiën inſgelyks aan Haare Hoogheid de Prinſeſſe *Douarière* afgelecht.

Gedurende alle gemelde plechtigheden, toonden de Prins en Prinſes Royaal ten uitterſten hun genoegen, waar door de genegtheit en liefde van yder een wierde aangezet en vermeerderd, te meer, dewyl men ſach zoo veele doorſtralende bewyzen van eenzeldzame vrindelykheid, die Haare Hoogheden van zich gaven, en het valt waarlyk ligter zich daar over te verwonderen, dan te beſchryven, hoedanig Haare Koningklyke Hoogheid door een uitſtekende minzaamheid de harten van een yder, als door een zacht geweld heeft ingenomen: Zulks het ten hoogſten te wenſchen zy, dat het God Almachtig behage dit Doorluchtig Paar met een voorſpoedig, en lang leven te zegenen, op dat deze vrye *Staat* door de ſtralen van zulke twee Vorſtelyke Flonker-zonnen, tot welzyn van't Gemeene-beſt in een gefmolten, lang mach beſchenen worden, en daar door ten top-punt van alle eere, aanzien, en welvaart ſteigeren.

DRUKFEILEN TE VERBEETEREN.

- Pag. IX. de vierde regel van onderen degens lees degens
Pag. XI. de derde regel van boven VIDEMUS lees VIDIMUS
Pag. XIV. de veertiende regel van boven *Piekenkroek.* lees *Piekenbroek.*
Pag. XXIX. de veertiende regel van onderen ceremonie lees de ceremonie

A

B E I G R O E T I N G
A A N D E N A L D E R D O O R L U C H T I G S T E N
P R I N C E V A N
O R A N J E E N N A S S A U W

E. Z. V. E. Z. V.

BY ZYN HOOGHEIDS OVERKOMSTE UIT ENGELAND,

Uti sol Mortales, sic Princeps nos.

Wanneer het Zonne-licht zyn luisterryke straalen,
Door wolkens overdekt, niet nederwårts doet daalen,
Dan kwynt en Mensch en Vee, en alles treurt zo ras
Die groote glans verdooft; het keurlyk Bloem-gewas
Verliest zyn geur en blos in veele minder dagén:
Ja zo wy eens een' nacht van zéven nachten zagen,
Dan zou de sterveling, door naare vreeze en schrik
Bemachtigd, naar het licht op yder oogénblik
Reikhalzend wachten, en wanneer hy 't weer zag koomen,
Dan wierdt hem zeekerlyk zyn angst en zorg benoomen:
Dan wierdt hy aangedaan met zo een ziels vermaak,
Waar van men nimmermeer genoot den waaren smaak!
Dus is 't met ons gesteld, Doorluchste VORST der Vorsten,
Die ooit het nut en heil van *Vrieslands* Staaten torften,
Nu wy U weder zien gekeerd van *Albion*,
Verheerlykt met den glans der glori-ryke Zon,
Die *Brittens Throon-Monarch* heeft aan uw borst verbonden,
Met Koninglyke Praal in 's Waerelds wonder, *Londen*:
Een naare duisternis verduisterde onz gezicht,
Veel maanden achter een door 't missen van het licht
Dat uit Uw Byzyn straalt, de vreez hadt ons bevangen,
En deedt ons na Uw komst met hert en ziel verlangen:
Gezégend zy de tyd! gezégend zy de dag!
Waar in dit juichend Volk U weér aanschouwen mag;
De blydshap kan men uit hun vrolyke oogen lezen,
En niets zal immer aan onz zielen dierbaar weezen,
Dan 't Welzyn van onz' PRINS, en Koninglyke VROUW,
Die tot een Proefftuk strekt van Schoonheid, Liefde en Trouw;
De Groote *Hemelvorst* vervulle onz ziels-begeeren,
En doe Uw Echte-bed met Zoon op Zoon vermeenren,
Op dat'er nooit ontbreeke een *Hercules*, wiens hand
Des Vyands wrevel straft ten dienst van 't Vaderland!

ALB. LYKLAMA à NYEHOLT.
J. U. D.

B

A F I S C H E I D
VAN ZYN DOORLUCHTIGE
HOOGHEID DEN PRINCE
VAN
ORANJE EN NASSAUW

E. N. Z.

ZULLENDE NA VRIESLANDS HOOFDSTAD IN
ZEGEPRAAL VERTREKKEN.

Eheu nimis cito!

W Ie kon Doorluchste PRINS! zyn hert of oog verzaaden

In 't zonneblinkje, dat wy van Uw Heerlykheid
Beschouden? hadt het lot ons lang'ren tyd bereid,
Om in dien Oceaan van zielsvermaak te baaden,

Dan kon de wangunft ons nooit door haar laster schaaden:

Een naare droefheid is in yders hert verspreid
Nu gy ô Groote VORST! van onze Vesten scheidt,
Om *Vrieslands Hoofdstad* met die blydschap te overlaaden,

Die wy nu derven; doch schoon Gy U ons ontrukkt,
Blyft de achting voor Uw' *Stam* onz herten ingedrukt;
Geen Afzyn, Tyd, noch Nyd kan onze Liefde deeren!

Vaar wel dan waarde ZUIL van 't dierbaar *Vaderland!*
De *Hemel* doe U zien den zégen van zyn hand,
En na den laaften dag voor eeuwig triumfeeren!

I D E M.

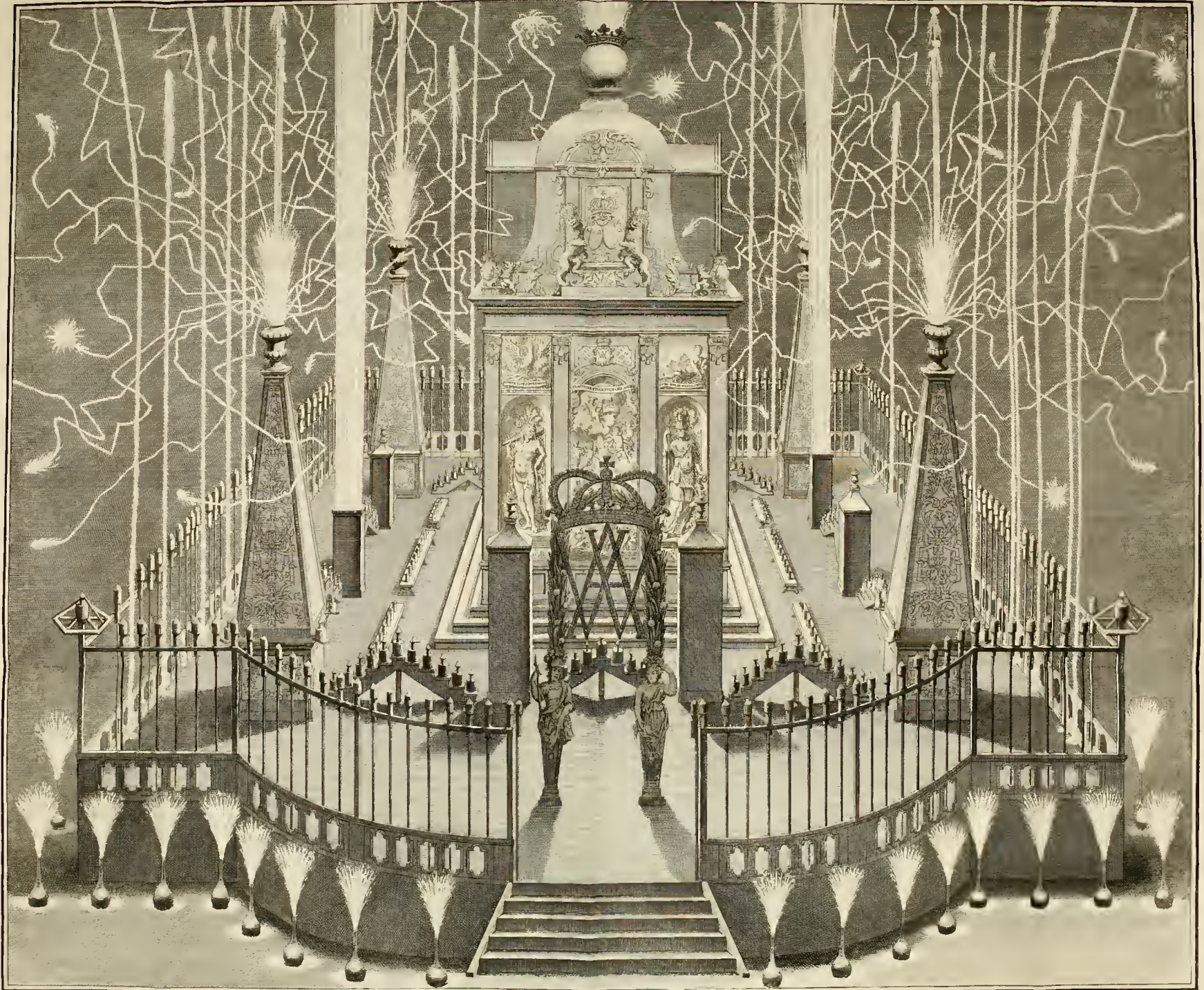
AD URBEM LEOVARDIAM.
SUPER ADVENTU
GULIELMI CAROLI
HENRICI FRISONIS
ARAUSIONENSIIUM PRINCIPIS
CUM
CELISSIMA CONJUGE
A N N A
BRITANNIARUM REGIS
FILIA.

Frisiæ gentis celeberrima gloria, cujus
Nomine non aliud Frisia majus habet.
Udenas inter multo formosior urbes
Ubere quas gremio Frisica terra gerit
Fertilibus campis, cultis peramoena viretis,
Sedeque Ductoris conspicienda tui.
Delicium Procerum, fulvo decorata leone,
Ad coelum tollas, urbs Leovarda, caput.
Urbs Leovarda caput coeli nunc moenibus infer,
Signaque se prodant publica laetitiae.
Gaudia testetur nitratis ignibus aethra,
Fausaque vox populi ferreo ab ore sonet.
Ac laetum campana sonet de turribus altis:
FRISO venit Princeps, ANNA Britanna venit.
Ecce venit, venit ille tuus cum Conjuge Custos;
Ille tuis votis saepe petitus adest.
Urbs Leovarda caput coeli nunc moenibus infer,
Omnis & hoc festo gaudia civis agat.
Laetantur cuncti, Procerum laetatur & ordo,
Cui rem commisit patria tota suam.
Adspice, quam pietatis honos, quam gloria morum,
Maternae mentis signa MARIA gerat.
Adspice, quale nuru Regali Principe gestit?
ANNAM luminibus combibit illa suis.

Ingenuae virtutis apex, data munere divum;
 Primus amor gentis, gloria prima suae,
 Majestatis honos, augusti maxima Regis
 Filia dum properat, tollito laeta caput.
 Urbs Leovarda caput coeli nunc moenibus infer.
 Nunc erit ad dotes luxuriare novas.
 ANNA venit, praeit ipsa Cypris, comitantur Amores;
 Quaeque suo ditat Copia larga sinu.
 Accedunt Charites, & juncta fororibus octo
 Floribus infertur Calliopaea viam.
 Candida subsequitur nivea Concordia palla,
 Spes facilis partus alma Lucina venit.
 Plaudite nunc pueri, nunc exultate puellae,
 Molliaque ad teneros membra movete modos.
 Ac juvet e miti viola junxisse corollas,
 Et placidum viridi fronde ligare caput.
 Myrtus honos Veneris, myrto laetantur amantes;
 Exornent comtas myrtea ferta fores.
 Ludite nunc juvenes, festas agitate choreas;
 Mellifluum blando profluat ore melos.
 Nec tremulo fileant modulantia tympana plectro:
 Aureus ad calamos dulce jocetur Hymen.
 Pulcher Hymen, Hymenaeus Hymen, cui flammea curae
 Et juvenum lusus, & sine lite torus.
 Fundat inexhaustos nunc decolor Indus odores,
 Lenaesque ferat Naxia vina pater.
 Hesperidum & veteres cantu renoventur amores;
 Hesperidum fructus, aurea mala, decent.
 Aurea mala decent roseis portata canistris,
 Virinea niteant plena rosata manu.
 Plaudite nunc pueri, nunc exultate puellae,
 Tollat & ad coelos urbs Leovarda caput.

JANUS EVERHARDUS MEEKMA.

Vertonende de Voorkant na het Vorstelyke Hof.

De Kant na de Rechter zyde.

De Kant van Achteren na de Oranje-wal.

De Kant na de 's Linker zyde.

